

VSO IN PRAKTIJK

Informatie trainingen, in- en externe stages

VSO in Praktijk

informatieboekje leerweg VSO Praktijk
trainingen, interne- en externe stages

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Indeling leerweg VSO Praktijk	4
Leergebieden en kerndoelen	4
Onderwijsfasen	6
• Oriëntatiefase	6
• Arbeidsvoorbereidende fase	6
• Uitstroombfase	7
Organisatie trainingen en interne stages	8
Inhoud en doelen van de trainingen in de oriëntatie fase	9
Inhoud en doelen van de trainingen in de arbeidsvoorbereidende fase en uitstroombfase	13
Inhoud en doelen van de interne stages	20
Begeleide externe groepsstages	24
Externe stage	26

Dit informatieboekje wordt jaarlijks 'up to date' gehouden en is digitaal toegankelijk via de website van Adelante. Alle aanpassingen voor het nieuwe schooljaar worden hier in opgenomen. Voor de zomervakantie ontvangt u meer informatie.

Voorwoord

Sinds jaar en dag zijn binnen de VSO Praktijk trainingen, interne en externe stages in het lesprogramma opgenomen. Over welke inhoud aanbod komt, wat er geleerd wordt en hoe we dit organiseren willen we de ouders/verzorgers en de jongeren via dit boekje informeren.

Naar aanleiding van Wet Kwaliteit (V)SO die per 1 augustus 2013 zijn intrede heeft gedaan, hebben we binnen Adelante een aantal veranderingen doorgevoerd. We werken sinds 2 jaar met, voor elke leerling, een OntwikkelingsPerspectiefPlan(OPP) en met, voor elke groep, een Groepsplan(GP). De drie uitstroomprofielen waar we al mee werkten, vervolgonderwijs, arbeidsmarkt en dagbesteding zijn nog explicieter uitgewerkt.

Binnen de VSO Praktijk hebben we het afgelopen jaar een kwaliteitsslag gemaakt met de leergebieden 'Nederlandse taal en communicatie', 'rekenen en wiskunde' en 'Engels'.

Dit schooljaar gaan we met de praktijkvakken en stages aan de slag. Decentralisaties van en wijzigingen in de wetgeving zoals de Participatiewet stellen andere eisen aan de jongeren die de school verlaten en dus worden er ook andere eisen gesteld aan het onderwijs dat de jongeren voorbereidt op de samenleving. Dit houdt in dat we uiterlijk begin volgend schooljaar in de trainingen en diverse vormen van stage een aantal verbeteringen invoeren om de aansluiting van de jongeren bij de veranderende maatschappij optimaal te laten zijn.

De eerste twee jaren, in de oriëntatie fase, worden de trainingen met de mentorgroep gevolgd en hebben deze een oriënterend karakter. Hierbij worden alle sectoren aangeboden.

Vanaf het derde leerjaar krijgen de jongeren in samenspraak met ouders en het klassenteam steeds meer invloed op de keuzes voor de verschillende trainingen en stages. De individuele oudergesprekken worden dit schooljaar hiervoor zo veel als mogelijk gebruikt.

Mocht dit informatieboekje vragen oproepen dan kunt u deze stellen aan het klassenteam.

Rene Schade, teammanager VSO Praktijk

Indeling leerweg VSO Praktijk

De leerweg VSO Praktijk kent twee uitstroomprofielen: de route naar de arbeidsmarkt; de A-route en de route naar dagbesteding; de D-route. In principe wordt voor beide routes uitgegaan van een onderwijstraject van 6 leerjaren.

Leergebieden en kerndoelen

Op basis van de wettelijke voorschriften kennen bovengenoemde profielen een vaste inhoud. Deze inhoud bevat kerndoelen (door ministerie van OCW vastgestelde streefdoelen voor het onderwijs) op onderstaande 7 leergebieden:

- Nederlandse taal en communicatie
- Rekenen en wiskunde
- Engels
- Mens, natuur en techniek
- Mens en maatschappij
- Culturele oriëntatie en creatieve expressie
- Bewegen en sport

Leergebiedoverstijgende kerndoelen (LGO)

Naast deze leergebieden wordt binnen het VSO in beide profielen aan LGO gewerkt.

- Leren leren: Leerlingen worden medeverantwoordelijk gemaakt voor het eigen leerproces en werken actief aan hun eigen ontwikkeling.
- Leren taken uitvoeren: De leerlingen leren zo zelfstandig mogelijk planmatig uitvoeren van taken. Zelfredzaamheid is hierin een belangrijk aspect.
- Leren functioneren in sociale situaties: Er wordt gewerkt aan sociale aspecten in de breedste zin van het woord. Voorbeeld hierin zijn de lessen en trainingen sociale vaardigheden.
- Ontwikkelen van een persoonlijk toekomstperspectief. Hierbij wordt de leerling zich bewust (gemaakt) van zijn of haar mogelijkheden en beperkingen. Het ontwikkelen van een positief zelfbeeld en een realistische kijk op eigen toekomstmogelijkheden zijn hierbij cruciaal. Het mentorgesprek is hierin een belangrijk middel.

Voorbereiding Op Arbeid (VOA)

Een verplichte onderdeel binnen het uitstroomprofiel arbeid betreft het leergebied VOA. De leerlingen van de A-route worden voorbereid op participatie op de arbeidsmarkt. De kerndoelen ter voorbereiding op arbeid zijn er mede op gericht dat leerlingen hun loopbanen en arbeidscompetenties maximaal kunnen ontwikkelen, rekening houdend met hun mogelijkheden en beperkingen.

Er wordt gewerkt aan kerndoelen op 4 onderdelen:

- Werkexploratie (ook wel loopbaanoriëntatie)
- Loopbaansturing
- Algemene competenties
- Specifieke beroepsvaardigheden

Werkexploratie wordt praktisch toegepast binnen de trainingen en leerlingen oriënteren zich hierbij op de sectoren economie, horeca, groen en techniek. Algemene competenties en specifieke beroepsvaardigheden worden geoefend binnen de trainingen en tijdens de interne en externe (groeps) stage.

Om planmatig en opbrengstgericht invulling te geven aan het onderwijs en de vorderingen wordt gebruik gemaakt van de CED leerlijnen. Het CED (Centrum Educatieve Dienstverlening) heeft leerlijnen ontwikkeld, deze gaan uit van de kerndoelen, op deze manier wordt er doelgericht gewerkt en is er sprake van een doorgaande lijn.

OntwikkelingsPerspectiefPlan (OPP)

Hierin staan de doelen die jaarlijks voor de individuele leerling gesteld worden. Hierbij wordt onder andere uitgegaan van de compenserende en belemmerende factoren die voor het onderwijsleerproces van belang zijn. Het OPP geeft aan waar naartoe gewerkt wordt; het uitstroomperspectief. De eisen die voor dit uitstroomperspectief gelden, worden als koers van het onderwijs traject beschouwd.

Onderwijsfasen

Voor de route naar de arbeidsmarkt en dagbesteding, wordt door de leerweg VSO Praktijk uitgegaan van een onderwijsprogramma van 6 leerjaren. Het programma bestaat uit de volgende 3 fasen:

Fase	Leerjaar	Leeftijd
Oriëntatiefase	leerjaar 1 en 2	12-14 jaar
Arbeidsvoorbereidende fase	leerjaar 3 en 4	15-16 jaar
Uitstroomfase	leerjaar 5 en 6	17-18 jaar

De duur per fase en daarmee de duur van een volledig onderwijstraject is het uitgangspunt. Als leerlingen blijken zich sneller te ontwikkelen, of meer tijd nodig te hebben voor het traject, dan is maatwerk mogelijk.

- Oriëntatiefase

In deze fase (leerjaar 1 en 2) ligt het accent op het vergroten van de zelfredzaamheid, de cognitieve vaardigheden en op oriëntatie op arbeid en dagbesteding. De fase wordt gekenmerkt door gericht te zijn op het ik.

Tijdens de oriëntatiefase maakt de leerling kennis met verschillende sectoren waardoor de leerling, ouders en de school zicht krijgen op de wensen en mogelijkheden van de leerling.

In de oriëntatiefase krijgen de leerlingen tevens een eerste kennismaking met stages. De leerlingen doen dit bij de zogenaamde IPO (individuele praktische opdrachten). Aan het eind van de oriëntatiefase maken de leerlingen van het uitstroomprofiel arbeid een keuze voor twee sectoren; economie, horeca, groen of techniek. De leerlingen van het uitstroomprofiel dagbesteding verdiepen zich in het aanbod van de 4 sectoren. Dit gebeurt in samenspraak tussen de leerling, zijn of haar ouders/verzorgers en de mentor.

Het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) wordt afgestemd op dit perspectief.

- Arbeidsvoorbereidende fase

In de arbeidsvoorbereidende fase staan de praktijkvakken in het teken van het onderhouden van algemene werknemersvaardigheden en het opdoen van beroepsspecifieke vaardigheden. Waar in de oriëntatiefase de nadruk op het 'ik' ligt, gaat in de arbeidsvoorbereidende fase de aandacht geleidelijk van het gericht zijn op het 'ik' naar gericht zijn op 'wij'.

De praktijkvakken en stage worden in deze fase uitgebreid.

- Uitstroomfase

In deze fase hebben de leerlingen, ouders en school in de regel een goed beeld van de mogelijkheden van de leerling en is de begeleiding gericht op een passende plek om werkervaring op te doen en de uitstroom naar de maatschappij te faciliteren.

In de oriëntatiefase is de leerling gericht op het 'ik', in de arbeidsvoorbereidende fase gaat de aandacht naar het 'wij' en in de uitstroomfase ligt de focus van de leerling op de 'maatschappij'.

Daarnaast is het mogelijk dat de leerling binnen het uitstroomprofiel arbeid werkt aan een voor de sector relevante branchegerichte cursus. De bedoeling is daarmee de participatiemogelijkheden en hiermee de kansen op de arbeidsmarkt van leerlingen te vergroten. De leerlingen van de A-route zullen over het algemeen na het 6e leerjaar uitstromen naar de arbeidsmarkt. De leerlingen van de D-route zullen in het algemeen naar een vorm van dagbesteding uitstromen.

Organisatie trainingen en interne stages

Het schooljaar wordt verdeeld in vier periodes van gemiddeld 10 weken. In deze periodes worden de interne stages en trainingen georganiseerd. De trainingen zijn in principe bestemd voor de leerlingen van de oriëntatie fase en alle leerlingen van de D-route. De interne stages zijn in principe vanaf het derde leerjaar bestemd voor de leerlingen van de A-route. Leerlingen van de D-route kunnen als ze hiervoor in aanmerking komen ook deelnemen aan deze interne stage. Denk hierbij aan leerlingen die over voldoende arbeidsvaardigheden en -mogelijkheden beschikken.

Het aanbod van de trainingen is verdeeld in een aanbod voor de oriëntatie fase en de arbeidsvoorbereidende- en uitstroomfase.

Tijdens de oriëntatie fase (eerste twee leerjaren) worden de trainingen gegeven op de maandag, dinsdag en donderdagmiddag. Er wordt dan gewerkt met de eigen mentorgroep. Dit zijn 3 blokken van 3 lessen. De leerlingen maken kennis met alle 4 de sectoren (horeca, economie, groen en techniek). De leerlingen van de D-route oriënteren zich daarnaast ook op het vlak van zelfredzaamheid en vrije tijd.

Tijdens de arbeidsvoorbereidende fase en de uitstroomfase (leerjaar 3,4,5,6) worden de interne stages en trainingen gegeven op de maandag, dinsdag en donderdagochtend. Er wordt groepsoverstijgend gewerkt.

Inhoud en doelen van de trainingen in de oriëntatie fase

In de oriëntatie fase worden de volgende trainingen aangeboden:

Voor de A- en D route; groen, techniek, economie, horeca/koken, horeca/huishoudelijke verzorging en Sova(sociale vaardigheden).

Voor de D-route daarbij uitgebreid met; muziek, VAVA/Sova en textiele werkvormen.

Training groen

Het doel van deze training is de kennismaking met de natuur en de aspecten hiervan. Specifiek leren ze over dieren en hun verzorging, bomen en planten, tuinverzorging en zorgvuldig omgaan met het milieu. De leerling krijgt een deel theorie aangeboden, maar het belangrijkste aspect bestaat uit het praktisch werken. Belangrijk is het om de natuur te ervaren (voelen, zien, ruiken, horen en proeven). Er worden diverse werkzaamheden buiten in de schooltuin uitgevoerd: schoffelen, harken, vegen, zaaien, planten en oogsten. Een onderdeel is een excursie naar bijvoorbeeld een zorgboerderij of komt er een gastspreker of dier in de klas. In deze fase streven we ernaar om de leerlingen in aanraking te laten komen met werkzaamheden binnen de sector 'Groen' en te ontdekken bij zichzelf of hier hun interesses liggen. Algemene werkaspecten zoals: motivatie, veiligheid, omgaan met materialen en inzicht in werkvolgorde komen ook aan bod.

Training techniek

We vinden het belangrijk dat de leerlingen op een belevingsgerichte manier kennis maken met techniek.

Het doel van deze training is het met eenvoudige technische handelingen, de redzaamheid vergroten. Leerlingen leren op hun niveau een zaag, hamer,

schroevendraaier, etc. te hanteren. Leerlingen leren a.d.h.v. toepassingen uit het dagelijkse leven, technische principes te herkennen. Voorbeeld: Waarom blijft het ene voorwerp drijven en het andere niet! De leerlingen leren zorg te dragen voor veiligheid en veilig gedrag voor zichzelf en anderen op school, thuis en op de werkplek. Aan de hand van een logische stap-voor-stap opbouw komen we tot het maken van een eenvoudig werkstuk. Hierbij wordt het geleerde in de praktijk gebracht.

Training economie

Bij de training economie wordt in de oriënterende fase aandacht besteed aan het leren van computervaardigheden: Type Basic, Word, Excel, Powerpoint. Naast de computervaardigheden werken we in de methode 'Kiem', 'Wat doe je in de winkel'. De jongeren leren over verschillende aspecten die in een winkel belangrijk zijn zoals; het omgaan met klanten, een pakbon maken, artikelen prijzen etc. Het is basiskennis die vooraf gaat aan de methode "Werken in de winkel" die in de beroepsvoorbereidende fase aan bod komt.

Training horeca/koken

Bij de training horeca/koken wordt er gewerkt aan voedingsleer, gezondheid, hygiëne en veiligheid. Het doel van de training is het kennismaken met huishoudelijke zaken rondom het koken. Er worden eenvoudige maaltijden klaargemaakt waarbij ze leren werken met diverse ingrediënten. Ze leren verschillende keukentechnieken zoals snijtechnieken. De leerlingen leren om een eenvoudig recept te volgen. De bereide gerechten worden gezamenlijk gegeten. Hierbij zijn het leren van bv. tafelmanieren een onderdeel.

Training muziek

De muziektraining wordt ingevuld met zoveel mogelijk muzikale diversiteit. Het doel van de training is om de leerlingen te prikkelen om hun gevoel te uiten, zelf muziek te maken en creatief bezig te zijn. Er wordt gewerkt met het maken van ritmes (djembes/ boomwackers), muziek & gevoel, (muziekquiz, artiesten, liedjes, muzieksoort), muzieksmaak (respect voor elkaars muziekkeuze), instrument maken,

muziekspellen, muziekverhaal maken, muziekclip nabootsen, cd-hoes ontwerpen en onderhouden van de muziekhut (de muziekhut is een met kosteloos materiaal gemaakte hut op de buitenplaats).

Training horeca/huishoudelijke verzorging

Bij deze training gaat het vooral om het kennismaken met, oefenen en trainen van vaardigheden rondom huishoudelijk werk. Een uitwerking hiervan is het beheer van de huishouddoekjes. Dit wordt voor de hele school gedaan. Hierbij worden diverse aspecten geoefend met name sociale -, huishoudelijke- en logistieke vaardigheden.

In het eerste jaar wordt er in een periode van 10 weken, 5 verschillende vaardigheden getraind: stofwissen, stofzuigen, dweilen, ramen lappen en strijken. In het tweede jaar van de oriëntatie fase wordt dit gedeeltelijk herhaald en komen er nieuwe vaardigheden bij. Om de vaardigheden levensecht te trainen, maken we o.a. gebruik van de Wigwamhuisjes op het terrein. Hier werken we in groepjes en wordt iedere 2 weken kennis gemaakt met een nieuwe vaardigheid. Er is naast de aandacht voor de individuele leerling, aandacht voor samenwerken en werken in groepsverband.

Training VAVA

(Voorbereiden op Alternatieven Voor Arbeid)

Het doel van deze training is de leerlingen van de D-route een variatie aan ervaringen, belevingen en activiteiten aan te bieden waaruit ze in de toekomst kunnen putten. Hiermee leren ze om een zinvolle dag/ vrije tijd invulling te hebben.

Er wordt aangesloten bij de belevingswereld van de leerlingen. In de trainingen volgen we de loop van de seizoenen en de daarbij behorende feesten en activiteiten. We werken met diverse middelen als film, muziek, internet en spelcomputers en hierbij worden verschillende werkvormen gebruikt. Op deze manier leert men op zoek te gaan naar informatie, deze te beoordelen en te gebruiken. De leerlingen leren een eigen mening te vormen en eigen keuzes te maken. Bij deze training gebruiken we ook ruimtes van de Kindervallei voor diverse activiteiten zoals de keuken, de snoezelruimte, de bibliotheek en speelkamer.

Training Sova (sociale vaardigheden)

Tijdens de training sociale vaardigheden, is het doel om te werken aan sociale vaardigheden zoals: initiatief nemen, omgaan met gevoelens, omgaan met anderen, samenwerken, het presenteren van jezelf, het opkomen voor jezelf en het vergroten van je zelfvertrouwen. Het doel is om zo zelfstandig mogelijk te leren functioneren. De nadruk in deze fase ligt op de persoonlijke redzaamheid. Er wordt zoveel mogelijk geoefend in reële situaties.

Training textiele werkvormen

De training textiele werkvormen bestaat uit 2 delen. In het eerste deel van de training worden er een aantal basisbegrippen en basistechnieken uitgelegd en behandeld. De werkwijze bestaat uit een eenvoudig theoretisch gedeelte (lezen, kijken en werkbladen) en een praktisch gedeelte (opdrachten uitvoeren, proefjes en technieken uitproberen). Op deze manier krijgen de

leerlingen inzicht in bijvoorbeeld: Waar komt wol vandaan? Hoe wordt een draad gemaakt? Wat is spinnen? Hoe rijg ik een naald in? Welke soorten stof zijn er? Hoe kan ik zaken opmeten? In het tweede deel van de training mag de leerling een werkstuk kiezen, waarbij zoveel mogelijk van de geleerde technieken in de praktijk worden gebracht.

Inhoud en doelen van de trainingen in de arbeidsvoorbereidende fase en uitstroomfase

In de arbeidsvoorbereidende en uitstroomfase worden de volgende trainingen aangeboden:

Economie, Sova/LGO, koken, creatief, schilderen, GIPS, VAVA, praktische redzaamheid, CKV, techniek, schaken en dammen, fotografie, drama.

Training economie

In deze fase wordt het leren van computervaardigheden uitgebreid. Een belangrijk onderdeel bij deze training is het verwerken van gegevens in Excel ter ondersteuning van het secretariaat. Daarnaast werken de leerlingen in de methode 'Kiem'; 'Werken in de winkel'. Deze methode sluit aan bij leerlingen die stage lopen, als voorbereiding op arbeid.

Training Sova/LGO

Tijdens de training Sova/LGO wordt er na de oriënterende fase verder gewerkt aan sociale vaardigheden. Het doel is om zo zelfstandig mogelijk te leren functioneren in de maatschappij. LGO is ook een onderdeel van deze training en betreft leergebiedoverstijgende doelen zoals leren leren. De leerling leert doelgericht en planmatig te werken. De leerling leert verschillende soorten informatie te zoeken en te gebruiken, de leerling leert op basis van feiten een mening te vormen en respectvol om te gaan met andere meningen.

Training horeca/koken

Bij de training horeca/koken wordt in de arbeidsvoorbereidende fase verder gewerkt aan voedingsleer, gezondheid, hygiëne en veiligheid. Er worden maaltijden klaargemaakt. Leerlingen leren het lezen van recepten, het werken met diverse ingrediënten en het inzetten van snijtechnieken. De leerlingen leren om een eenvoudig recept te volgen.

Training creatief

Het doel is om de leerlingen op hun eigen manier creatief bezig te laten zijn. Ze leren ontdekken dat het werken met creatieve werkvormen een zinvolle besteding van dag en vrije tijd kan zijn. Hierbij wordt uitgegaan van de mogelijkheden van de leerlingen. De leerlingen krijgen de ruimte om eigen ideeën uit te werken. Er wordt gewerkt met een breed scala aan materialen. Leerlingen ontdekken hun mogelijkheden en voorkeuren op creatief gebied en leren dit ook toe te passen in de thuissituatie.

Training schilderen

Bij de training schilderen wordt er gewerkt vanuit onderstaande doelen:

- De leerlingen leren beelden te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.
- De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

Bij deze training gaan de leerlingen op een ware ontdekkingsreis. De leerlingen gaan aan de slag met diverse media (acrylverf, ecoline, stift, potlood, enz.) op verschillende dragers (doek, papier/karton, kunststof, enz.). Leerlingen kunnen 'vrij' schilderen, a.d.h.v een opdracht/thema of schilderen als voorbereiding op de expositie. Het schilderen gebeurt doorgaans binnen, bij goed weer gaan we ook op locatie werken.

De doelstelling is om te ontdekken of schilderen een vrijetijdsbesteding kan zijn, om te ontspannen, zich uit te leven in de fantasie, of

misschien wel om een autonoom kunstenaar te worden. Eenmaal per jaar wordt een expositie georganiseerd. Een groepje leerlingen wordt hiervoor uitgenodigd om hieraan deel te nemen.

Training GIPS

Leerlingen van Adelante bieden op basisscholen het GIPS project aan. Stichting GIPS S&L staat voor: Gehandicapten Informatie Project Scholen (Spelen & Leren). Het doel voor onze leerlingen is zich te leren presenteren, leren te vertellen over hun eigen beperking en werkvormen aan te bieden aan de leerlingen op de basisscholen. Spelenderwijs ontdekken leerlingen op een basisschool hoe het is om een handicap te hebben waardoor vooroordelen verdwijnen en de integratie van gehandicapten in de samenleving verbetert. Ze ontdekken dit door middel van aangeboden spelopdrachten waarbij ze onder andere in een rolstoel kunnen rijden, 'blind' moeten lopen of hun veters moeten strikken met 1 hand. Tijdens het kringgesprek krijgen ze van onze leerlingen antwoord op hun vragen.

Training VAVA (Voorbereiden op Alternatieven Voor Arbeid)

De training VAVA wordt in de arbeidsvoorbereidende fase aangeboden voor de leerlingen van de D-route. Tijdens deze fase is het doel van de training de voorbereiding naar een activiteitscentrum. De activiteiten zijn gericht op het invullen van een zinvolle dagbesteding en passen bij de gehele leerlijn van de dagbesteding. Er wordt aangesloten bij de belevingswereld van deze oudere leerlingen.

Training praktische redzaamheid

Het doel van deze training is het oefenen en trainen van zelfredzaamheidsvaardigheden in de praktijk. Om de vaardigheden levensecht te trainen, wordt ook daadwerkelijk de praktijk geoefend. Voorbeelden hiervan zijn boodschappen doen (supermarkt, slager, bakker of groenteboer). Een ander onderdeel is informatie (op)vragen bij een VVW kantoor, busstation, drogist/apotheek. Er worden bedrijven, zorgboerderijen en activiteitscentra bezocht met als doel om al eens te 'snuffelen' bij eventuele stageplaatsen. Het zelfstandig kunnen reizen vormt een onderdeel van deze training.

Training CKV (Culturele Kunstzinnige Vorming)

Het leergebied 'culturele oriëntatie en creatieve expressie' draagt bij aan het stimuleren van de persoonlijke, creatieve en kunstzinnige ontwikkeling van leerlingen, de ontwikkeling van de verbeeldingskracht en de ontwikkeling van competenties om de vrije tijd op een passende en bevredigende manier vorm te geven. Het richt zich op situaties, nu en in de toekomst, van dagelijks leven in de privé sfeer (wonen, vrije tijd) en op het stimuleren van deelname aan sociaal-culturele activiteiten.

Tijdens de training CKV wordt werk gemaakt van het culturele zelfportret van de leerling. Vervolgens krijgen ze een aanbod in wat ze willen weten op het gebied van film, theater, muziek, moderne media, mode, dans, archeologie, andere culturen, geschiedenis, beeldende kunst, cultureel erfgoed. Ze gaan hierbij zoveel mogelijk praktisch ervaren en ontdekken.

Training techniek

In deze fase kunnen leerlingen kiezen of ze zich verder willen verdiepen en verbreden in techniek. Er wordt verdiepend gewerkt rondom technische principes, veiligheid, omgaan met materialen en gereedschappen en praktische redzaamheid.

Training schaken/dammen

Een zinvolle mogelijkheid vrije tijd in te vullen is een denksport, te weten dammen en schaken.

Leerlingen leren tijdens deze training op een speelse wijze de basisspelregels van het dammen en schaken. Na een trainingsperiode zijn leerlingen in staat zelfstandig, volgens de regels van het spel, een partij te dammen en/of schaken.

Training fotografie

Een foto maken kan iedereen. Met de mobiele telefoon, laptop of digitale camera is dat zo gebeurd. Maar hoe maak je een bijzondere foto? Dat leren de leerlingen bij de training fotografie.

De leerdoelen zijn:

- leren kijken naar fotografie: hun eigen foto's en die van de andere deelnemers en soms van professionele fotografen basiskennis krijgen over fotografie
- leren reflecteren op eigen en andermans werk
- leren omgaan met beeldende aspecten aan de hand van de begrippen: kader, standpunt, compositie en licht
- leren presenteren van eigen werk
- werken in een 'studiotje'.

Tijdens de lessen bekijken we elkaars werk (n.a.v. huiswerkopdracht), krijgen de leerlingen uitleg over nieuwe stof middels video's, gaan ze zelf fotograferen en krijgen ze informatie met daarin samengevat de stof van de dag én de nieuwe huiswerkopdracht. De leerlingen gebruiken (liefst) hun eigen camera, smartphone of Ipad. Hebben ze geen camera, dan lenen ze de schoolcamera's. Er zijn verschillende hulpmiddelen, waardoor ook leerlingen met beperktere mogelijkheden kunnen fotograferen.

Training zelfredzaamheid/drama

Binnen de training drama werken we middels spel- en theatertechnieken aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen.

Doelen waar we o.a. aan werken zijn:

Werken aan een reëel, positief zelfbeeld (zelfinzicht, omgaan met beperkingen, zichzelf leren presenteren, zelfvertrouwen,)

- Sociaal gedrag (inzicht in gedrag, omgaan met conflictsituaties, respectvol omgaan met anderen, samenwerken, sociale contacten aangaan)
- Zelfredzaamheid en weerbaarheid (voor jezelf opkomen, probleemoplossend vermogen versterken, omgaan met confrontaties, keuzes maken)
- Omgaan met emoties en wensen (uiten, reguleren en herkennen van emoties)

Elke leerling werkt ook aan persoonlijke leerdoelen. Via scénespel en rollenspel krijgen de leerlingen oefensituaties aangeboden. Deze lijken op situaties die ze op een stageplek, latere werkplek of in de maatschappij tegen kunnen komen. Er worden handvatten aangeboden om hiermee om te gaan. Via het spel experimenteren ze met verschillende soorten gedrag en doen ze succeservaringen op. Zo ontwikkelen ze zich als zelfredzame en zelfzekere leerlingen en worden ze voorbereid op hun toekomst.

Training seksuele vorming

Iedere groep van leerweg VSO Praktijk krijgt jaarlijks een periode training seksuele vorming. Dit gebeurt door het geven van betrouwbare informatie en het bespreken van verschillende onderwerpen. Hierbij worden verschillende thema's rondom de seksuele en relationele ontwikkeling besproken. De leerkrachten houden in de keuze van onderwerpen rekening houden met de voorkennis van de leerlingen en sluiten hierop aan. Bij de jongere leerlingen betekent dit dat er meer thema's rondom je lijf, verschillen tussen jongens en meisjes, vriendschap, verliefdheid, veranderingen in de puberteit en het zelfbeeld op de voorgrond staan. Bij de oudere leerlingen wordt er meer aandacht besteed aan relaties, seksuele gevoelens, voortplanting en anticonceptie, seksuele voorkeur, normen en waarden en weerbaarheid. De informatie die er tijdens de lessen wordt gedeeld, wordt uiteraard vertrouwelijk behandeld.

Inhoud en doelen van de interne stages

In de arbeidsvoorbereidende en uitstroom fase worden voor de leerlingen die uitstromen naar de arbeidsmarkt de volgende interne stages aangeboden: Horeca/catering, horeca/huishoudelijke dienst, groen/techniek, milieu/papier, economie/magazijn, horeca/economie/place 2B, horeca/economie/industriële diensten.

Interne stage horeca/catering

Aan deze stage nemen leerlingen deel die tijdens de trainingen hebben laten zien geïnteresseerd te zijn en er aan toe te zijn om aan de interne stage catering deel te nemen. Daar worden in een nagebootste werksituatie hun talenten en kwaliteiten verder te geoefend, verbeterd en vaardigheden geworven ter bevordering van gezond en redzaam gedrag. Wekelijks

maken de leerlingen onder begeleiding een gerecht klaar voor de lunch voor een aantal medewerkers. Er wordt hierbij aandacht besteed aan de bereiding en de presentatie van het product, de verzorging en het opruimen van de werkplek. De leerlingen leren over voedingsleer, gezondheid, samenwerken, omgaan met werkdruk, veiligheid en hygiëne.

Deze interne stage is een voorbereiding op externe stage, een loopbaan na school, het verzorgen en presenteren van maaltijden voor anderen. Vanuit de interne stage is het mogelijk om door te stromen naar een externe stage, naar een leerwerkplek in een bedrijf waar de leerlingen hun getrainde vaardigheden kunnen laten zien, en kunnen ervaren hoe het is om bij een werkgever in dienst te zijn.

Interne stage horeca/huishoudelijke dienst

Een groot aantal leerlingen van de VSO Praktijk nemen deel aan een interne stage huishoudelijke dienst. Zij leren en oefenen hier het uitvoeren van dagdagelijkse huishoudelijke taken. De leerlingen leren om te gaan met de materialen en technieken waarbij veel aandacht is voor hun eigen en andermans mogelijkheden en kwaliteiten. Zaken als de werkhouding, de inzet, het taakgericht kunnen werken, het nemen van verantwoordelijkheid, leren omgaan met gezag en discipline worden hier getraind en beoordeeld. Samenwerking en veiligheid zijn ook belangrijke onderdelen. Binnen Adelante worden deze taken op diverse plekken uitgevoerd.

De leerlingen creëren kansen om door te kunnen stromen naar een externe stageplaats. De intentie is om de leerlingen van hieruit te begeleiden naar een al of niet betaalde werkplek.

Interne stage groen/techniek

Een van de vier sectoren van de VSO Praktijk, waarin we leerlingen handvatten meegeven om later te kunnen gaan werken, is de sector groen. In de interne stage groen/techniek gaat er veel aandacht uit naar het opdoen van ervaringen rondom werken waarbij diverse aspecten van de leerlingen aangesproken worden zoals persoonlijke aspecten als houding, motivatie, interesse, hygiëne, veiligheid, taakbesef, discipline, kleding en kennis van planten en gereedschap. Daarnaast komen ook werkaspecten als kwaliteit en kwantiteit, samenwerken, omgaan met andere leerlingen en werkbegeleiders aan de orde. De lessen zijn vooral gericht op het doel om praktijkervaringen op te doen in de sector groen/techniek en vaardigheidstraining in het omgaan met gereedschap.

Interne stage milieu/papier

De interne stage papier houdt in het ophalen van oud papier/karton in het schoolgebouw en alle gebouwen eromheen. Schoonmaken van het hele terrein (papier, blikjes, plastic). Er wordt gewerkt aan algemene persoonlijke werkaspecten als: het zelfstandig kunnen werken, leren omgaan met tijdsdruk, persoonlijke hygiëne en je kunnen aanpassen aan verschillende omstandigheden. Daarnaast zijn er een aantal werkaspecten die getraind worden zoals aanwezigheid, kwaliteit van het werk, omgaan met materialen en veiligheid, inzicht in werkvolgorde en tempo. Het werken in teamverband, samenwerken is ook een onderdeel dat wordt getraind. Er wordt gewerkt met papierbakken, papierkarren op wielen, prikkers en grijpers. Er wordt gestart met een overlegmoment waarbij de taken worden besproken en verdeeld, hierna voert men zelfstandig de taken uit. Na afloop worden de uitvoering van de werkzaamheden geëvalueerd.

Interne stage economie/magazijn

De interne stage magazijn houdt in dat de leerlingen zelfstandig aan de hand van formulieren bestellingen klaar kunnen maken en deze bij de juiste persoon afleveren. Daarnaast houden ze de voorraad bij en vullen deze op tijd aan. De producten die hiervoor nodig zijn worden o.a. ingekocht bij een supermarkt. Het doen van de inkopen, onder begeleiding van een leerkracht is een

onderdeel van de stage. Het doel hiervan is dat de leerling de juiste artikelen en hoeveelheid weet te halen, daarnaast moeten zij dit ook zelf afrekenen aan de kassa. Ze leren hierbij omgaan met geld.

De leerlingen leren om samen te werken en onderling de taken verdelen. Na het uitbrengen van de bestellingen worden deze ook door de leerlingen ingevoerd in de pc zodat alles goed kan worden bijgehouden.

Interne stage horeca/economie/place 2B

In deze training is het doel om in een levensechte situatie, in dit geval: 'de schoolkantine' te werken aan vaardigheden op het gebied van gezond en redzaam gedrag. Wekelijks maken de leerlingen onder begeleiding een gerecht klaar in de vorm van een weekaanbieding voor een groot aantal leerlingen van de VSO Praktijk. Net als bij de interne stage Catering wordt er aandacht besteed aan de bereiding en de presentatie van het product. Daarnaast is het onderhouden van de werkplek een belangrijk aandachtspunt. Vanuit de interne stage is het mogelijk om door te stromen naar een externe stage.

Interne stage economie/industriële diensten

Deze interne stage is bedoeld voor leerlingen die nog onvoldoende in staat zijn om externe stages te volgen en voor leerlingen van wie het (nog) niet zeker is of een dergelijke stage tot de mogelijkheden behoort. Zaken als werkhouding, arbeidsattitude, werkbelasting, tempo, sociale omgang en nauwkeurigheid komen nadrukkelijk aan bod. Binnen de industriële diensten worden een aantal

vaardigheden getraind zoals, sorteren, vouwen, assemblage (samenstellen uit onderdelen, monteren), emballage (verpakken, samenstellen), mailing (post verzendklaar maken). Deze interne stage brengt de mogelijkheden van de leerling in kaart voor een eventuele externe stage.

The Masters

The Masters is een particulier initiatief opgezet in Maastricht (Wyck) voor onder andere leerlingen van Adelante, die tijdens en na school ervoor kunnen kiezen om ervaring op te doen in de maatschappij. Zowel op de plek 'Wycker Grachtstraat 32', als bij diverse ondernemers en bewoners in Wyck en Céramique kunnen de jongeren hun talenten ontdekken, ontwikkelen en benutten.

Begeleide externe groepsstages

Adelante biedt ook de leerlingen binnen het uitstroomprofiel dagbesteding door middel van stages een voorbereiding op het verlaten van de school. We bieden hiervoor onder andere begeleide externe groepsstages aan.

Begeleide externe groepsstage Valkenhof

Een uitdagende trainingsplek voor onze leerlingen is de begeleide externe groepsstage op Valkenhof. Gedurende een of twee trainingsperiodes lopen de leerlingen samen met een begeleider van Adelante, groepsstage op deze paardenpensionstalling/ zorgboerderij in Schimmert. De begeleiders vanuit de Valkenhof ondersteunen de leerlingen bij de oriëntatie op hun mogelijkheden en interesses na Adelante. De leerlingen kunnen diverse werkzaamheden verrichten zoals; paarden voeren, hokken schoonmaken, kippen en konijnen verzorgen, fruit plukken en noten rapen, werken in de keuken, schilderwerkzaamheden, heftruck rijden en snoeiwerkzaamheden.

Begeleide externe groepsstage Ophoverhof

Een tweede begeleide externe groepsstage vindt plaats op de Ophoverhof in Sittard. Hier wordt op de landerijen en in de tuinen gewerkt aan werkzaamheden als zaaien, poten, oogsten, snoeien en wieden. De producten worden verkocht in de boerderijwinkel. Er is een kinderboerderij waar de dieren gevoederd en verzorgd worden. In het bakhuis wordt er vlaai en brood gebakken en verkocht in de boerderijwinkel. Op het terras worden horecavaardigheden geleerd zoals bedienen, werken in de kantine, schoonmaken. In de boerderijwinkel worden de eigen producten verkocht.

Externe stage

Binnen de VSO leerweg praktijk bestaat de mogelijkheid voor de jongeren om externe stage te volgen. Tijdens de periode van interne stage (binnen de school) wordt gekeken naar de mogelijkheden om externe stage (buiten de school) te volgen. Deze jongeren worden voorbereid op een arbeidsmatige daginvulling. Dat kan zijn: arbeid (al dan niet loonvormend) of arbeidsmatige dagbesteding.

Doelstelling:

Aan het einde van de schoolperiode op Adelante mytyschool streven we naar een naadloze aansluiting met de toekomstige daginvulling.

Werkwijze:

Door externe stage te volgen kan de stagiaire de aangeleerde algemene arbeidsvaardigheden toepassen en verder ontwikkelen die nodig zijn voor een succesvolle daginvulling in de toekomst. De externe stages worden in overleg met de stagiaire en ouders georganiseerd. Het gaat hierbij om een maatschappijoriënterende stage; een beroepsvoorbereidende stage of een plaatsingsstage. Aan het einde van een periode wordt een evaluatiegesprek georganiseerd. Aan de hand van het waarderingsformulier van de school worden de vorderingen besproken. Het verslag met de waarderingslijst wordt gestuurd naar de stagiaire en de ouders. Voorbeelden van werkplekken waar leerlingen zoal stage hebben gelopen zijn: Kruidvat, Mondo Verde Landgraaf, Humanitas Landgraaf, Albert Heijn, Uitspanning De Nachtegaal Meerssen, Hanos, Electro Essers Margraten, LOO TV (lokale omroep Onderbanken), GIPS spelen en leren, AC Nuth, Op de Bies, Corisberg

ADELANTE

Adelante kinderrevalidatie, speciaal onderwijs & wonen biedt een omvangrijk zorgpakket voor kinderen met een primair lichamelijke beperking en langdurig zieken. Bij de mytyschool kunnen de kinderen terecht voor speciaal basisonderwijs en speciaal voortgezet onderwijs. Verder bieden wij o.a. zorg en begeleiding aan in de vorm van logeren, dagopvang en woontrainen. Adelante kinderrevalidatie, speciaal onderwijs & wonen maakt deel uit van de zorggroep Adelante. De zorg van Adelante richt zich ook op onderzoek, behandeling en advies op het gebied van complexe en algemeen specialistische revalidatiegeneeskunde voor volwassenen, audiologie en communicatie en arbeidsreïntegratie.

In het kenniscentrum van Adelante wordt continu onderzoek verricht naar zorgvernieuwing en verbetering van behandelmethoden.

De ruim 1.000 professionals van Adelante zijn werkzaam in Hoensbroek, Valkenburg a/d Geul, Heerlen, Maastricht, Sittard-Geleen, Roermond en Venlo. Daarnaast is Adelante actief in de poliklinieken van ziekenhuizen en in de ambulante begeleiding.

Meer algemene informatie over Adelante treft u aan op: www.adelante-zorggroep.nl

adelante

haal het beste uit jezelf

Zandsbergweg 111
6432 CC Hoensbroek
t 045 - 528 28 28
www.adelante-zorggroep.nl